

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.473/2018/8. szám

A Debreceni Ítéltábla a Bakonyi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bakonyi Imre ügyvéd, cíne) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a dr. Megyesi Tibor ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.21.495/2017/33. számú ítélete ellen a felperes részéről 35. sorszám alatt előterjesztett, majd Pf. 4. és 7. sorszámok alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, és a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 58 100 (ötvennyolcezer-száz) forintra leszállítja; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 34 925 (harmincnégyezer-kilencszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 88 000 (nyolcvannyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket az állam visel.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes mint fogyasztó 2013. január 25-én kötött egyetemes szolgáltatási szerződést az alperessel mint egyetemes szolgáltatóval a „.....” szám alatti felhasználási helyre.

A felperes szolgáltatását díjfizetési kötelezettségének elmulasztása miatt 2016. február 3. napján kikapcsolták. A felperes még aznap az alperes telefonos ügyfélszolgálatához fordult. Az ügyintéző **G. G.** alperesi alkalmazott volt, de a telefonbeszélgetést végighallgatta az alperes alkalmazásában álló **S. M.** is, aki a szóváltás 31. percében akként minősítette **G. G.**-nak a felperest, hogy „ez beteg ez az ember”. A kijelentést követően **G. G.** elnézést kért.

A felperes a kijelentés miatt panaszt tett, amelyre válaszul az alperes a 2016. február 17-én kelt levelében elnézést kért az elfogadhatatlan, nem a társaság ügyfélszolgálatának megfelelő magatartásért, egyúttal tájékoztatta, hogy a kijelentést tévő alkalmazottat oktatásban részesítették és megrovást kapott. A felperes 2016. február 22-én 150 000 forint sérelemdíj iránti igénytel élte azzal, hogy azt elfogadja az akkor fennálló gázdíjtartozásba történő jóváírásként is. Az alperes a 2016. március 10-én kelt levelével elutasította a sérelemdíj iránti igényt.

A felperes ezt követően sem tett eleget díjfizetési kötelezettségének: más számlák mellett nem fizette meg a ... sorszámú, 2016. február 17-ei esedékességű 38 075 forint és a ... sorszámú, 2016. február 24-ei esedékességű 6008 forint végösszegű számlákat. Az alperes 2016. március 3., 16., 18. és 30. majd április 12. napjain felszólította a felperest e számlák (és további számlatartozása) kikapcsolás terhével történő megfizetésére. Az alperes jelzése alapján a Y (a továbbiakban: földgázelosztó) 2016. április 12-én kikapcsolási értesítőt küldött a felperesnek. Ebben felhívta a felperes figyelmét, hogy az alperes nyilvántartása szerint egyes számlatartozásai (köztük a fenti két számla is) esetében a késedelem hamarosan eléri a 60 napot, és ha nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, az alperes kezdeményezheti a felhasználási hely kikapcsolását, amelyet az értesítőben megjelölt 5 munkanap egyikén végrehajtanak.

A felperes nem tett eleget fizetési kötelezettségének, ezért az alperes a földgázelosztónak 2016. május 9-én küldött e-mailben kezdeményezte a felperes mint lakossági fogyasztó földgázellátásból történő kikapcsolását. A földgázelosztó ez alapján 2016. május 12-én kikapcsolta a szolgáltatást.

A felperes panasszal élt az alperesnél, majd a ...Fogyasztóvédelmi Főosztályához fordult. A fogyasztóvédelmi hatóság a.... számú határozatával (a továbbiakban: közigazgatási határozat) megtiltotta a jogszabályokban és üzletszabályzatban előírt magatartások megsértését, kötelezte az alperest, hogy a kikapcsolás kezdeményezésére kizárólag a jogszabályban előírt feltételek együttes fennállása esetén kerüljön sor, kötelezte a szolgáltatás saját költségén való visszakapcsolására, valamint - a panasz késedelmes megválaszolása miatt - kötbér megfizetésére. Ezen túlmenően fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta az alperest. A határozat indokolása szerint az alperes megsértette a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) és az annak végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Get. vhr.) által a kikapcsolási eljárásra előírt garanciális szabályokat: csak egy alkalommal értesítette a felperest a tartozásról és a kikapcsolás lehetőségéről, a fizetési felszólításokon és a kikapcsolási értesítőn szereplő összegek nem egyeznek, a kikapcsolási értesítőben szereplő lejárt számlák közül csak kettő esetében állt fenn a jogszabály által megkívánt 60 napos késedelem, a kikapcsolás kezdeményezésének időpontja tekintetében az alperes által küldött e-mail nem alkalmas az időpont igazolására, mert abból nem állapítható meg a kikapcsolás alapjául szolgáló számla sorszáma, a készülék típusa és sorszáma. A közigazgatási határozat - fellebbezés hiányában - 2016. szeptember 7-én emelkedett jogerőre, amellyel egyidejűleg az alperes helyreállította a szolgáltatást.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes „ez beteg ez az ember” kijelentéssel megsértette az emberi méltósághoz, becsülethez és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait, míg a fogyasztási hely jogellenes kikapcsolásával megsértette az emberi méltósághoz, magán- és családi élethez, az otthon tiszteltben tartásához, az egészséghez, továbbá a magánélethez és magánlakáshoz fűződő személyiségi jogait. Az alperes eltiltását kérte mind a hasonló kijelentések, mind a jogellenes kikapcsolásra irányuló magatartástól, továbbá az alperes elégtétel adására történő kötelezését is kérte akként, hogy tegyen közzé mindkét esetkorre vonatkozóan bocsánatkérő közleményt egy országos napilapban és a saját honlapján. A sérelmes kijelentés kapcsán 150 000 forint, a jogellenes kikapcsolás miatt 1 000 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes telefonos ügyfélszolgálatán 2016. február 3. napján elhangzott „ez beteg ez az ember” kijelentéssel megsértette a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 50 000 forint sérelemdíjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 70 100 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 69 000 Ft kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolásában utalva a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-ának (1) bekezdésére és 2:45. §-ának (1) bekezdésére kifejtette, hogy a sérelmezett kijelentést nem önmagában vizsgálta, hanem e kijelentés előzményeit és körülményeit, valamint a hangsúly hordozást, a beszélgetésben érintett személyi kört is figyelembe vette. A bírói gyakorlat szerint a becsület sérelmét jelenti az olyan bírálat, értékítélet, amely túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait, amely nem felel meg a jóhiszeműség és tisztesség elvének. Nem felel meg ezen elvárásoknak az olyan értékítélet, amely önkényes, lealázó, ok nélkül becsmérlő, lealacsonyító, durván bántó és sértő. A becsatolt hangfelvételtől és a felek levelezéséből megállapítható, hogy a kijelentésre udvarias és tisztességes kiszolgálást feltételező telefonos ügyfélszolgálat során került sor, ahol felértékelődik egy önmagában esetleg kevésbé bántó vagy túlzottan becsmérlő kifejezés is, és az az adott helyzetben már a becsületsértés szintjét elérő, megalázó lehet. A közlést a felperes személyében olyan fogyasztóval szemben tették meg, akit éppen kikapcsoltak a szolgáltatásból, így értékelve a kijelentést tévő hanghordozását és azt is, hogy a felperes ügyét intéző **G. G.** azonnal, majd az alperes levélben elnézést kért, megállapítható volt, hogy az alperes munkavállalója a felperes becsületét sértő, a személyiségi jog megsértésének szintjét elérő magatartást tanúsított.

Az ítélet indokolása szerint a kijelentés nem sértette a felperes emberi méltóságát és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Az emberi méltóságot az olyan magatartások sértik, amelyek megkérdőjelezzik a jogosult emberi mivoltát, illetve elmulasztják, megtagadják azt a minimális és kötelező tiszteletet, amely az embert pusztán emberi minősége alapján megilleti. Az emberi méltóság a személy konkrét minőségétől függetlenül minden embert megillet, sajátos rang, amelynek alapján mindenki követelheti e rangnak kijáró tiszteletet. Mindenki köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amely más embert gátolhat abban, hogy emberhez méltó magatartást és életvitelt alakítson ki. Az emberi méltóság elismerésével a jog a másik ember iránti minimális, őt ember mivoltánál fogva megillető tiszteletet, elismerést követeli meg. Az alperes alkalmazottjának kijelentése pedig nem érte el azt a szintet, amellyel a felperes emberi minősége megkérdőjeleződött. A „beteg ez az ember” kifejezés a felperest emberi mivoltában nem sértette, őt mint embert minősítette, kétségtelenül sértő, bántó, megalázó módon. A jóhírnév sérelme pedig akkor valósul meg, ha valaki egy személyről olyan tényállítást tesz, amely valótlan, vagy való ugyan, de a valóságnak megfelelő tényeket a jogsértő hamis színben tünteti fel, és a hamis tényállítás vagy hamis színben való feltüntetés az adott személyre nézve sértő tartalmat hordoz. A perbeli kijelentés nem arra irányult, hogy a felperes orvosi szempontból beteg. Az alperesi ügyintéző nem azt szándékozta tényszerűen közölni a kollégájával, hogy a felperes tudomása szerint (pszichés) beteg, hanem a reklamáció ezen időpontjáig eltelt 31 perc alatti tapasztalatai, élményei alapján a betegséget mint pejoratív jelzőt, mint nem tetszését kifejező bírálatot, értékítéletet magában hordozó kijelentést közölte. Ezért

az elsőfokú bíróság elutasította a jóhírnév és emberi méltóság megsértése kapcsán előterjesztett keresetet.

A sérelemdíj kapcsán a Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdéséből kiindulva a jogsértés súlya vonatkozásában értékelési körbe vonta, hogy a szóhasználat maga nem volt durva, a kifejezés önmagában nem volt túlzottan lealacsonyító, azt csak az alperesi munkatárs ügyfélszolgálati minősége emelte becsületsértő szintre. Értékelte, hogy az eset nemhogy ismétlődő jellegű nem volt, hanem a kijelentést követően az alperes ügyintézője azonnal sajnálatát fejezte ki, elnézést kért. Mérlegelési körbe vonta azt is, hogy a kijelentés - a felperes állításával szemben - kizárólag a ténylegesen ügyet intéző **G. G.** előtt hangzott el, akiben nem a negatív értékítéletet erősítette, hanem éppen ellenkezőleg, az ügyintéző szükségét látta bocsánatkérésével azonnal kiküszöbölni a sérelmet. Az elsőfokú bíróság mindezeket összességükben értékelve 50 000 forint sérelemdíjat talált szükségesnek, egyben elegendőnek a felperest ért becsületsértésért.

Nem találta indokoltnak a Ptk. 2:52. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti objektív szankció (eltiltás a további jogsértéstől) alkalmazását. Megállapítható volt, hogy az alperes alkalmazásában álló **G. G.** azonnal elnézést kért munkatársa kijelentéséért, de a felperes panaszát is haladéktalanul kivizsgálták, és az alperes 2016. február 16-án kelt levelében írásban is bocsánatot kért, és biztosította a felperest, hogy munkatársa nem megfelelő magatartást tanúsított, a kijelentés számára is elfogadhatatlan, és megtörtént a munkavállaló felelősségre vonása. Az elsőfokú bíróság mindezekből arra a következtetésre jutott, hogy az alperes elhatárolódik a tiszteletlen, az ügyfeleket sértő, bántó közlésektől, az ilyen jellegű magatartás tanúsításától, ezért nem találta indokoltnak az „ez beteg ez az ember” és ehhez hasonló kijelentések megtételétől való eltiltását.

Nem találta alaposnak a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti, elégtétel adására irányuló kereseti kérelmet sem. E szankció lényege abban áll, hogy arra kötelezik a jogsértőt, hogy ismerje el cselekményének jogsértő voltát, és egyben juttassa kifejezésre megbánását, kövesse meg a sértettet. Az elégtételadás csak akkor töltheti be jóvátételi funkcióját, ha ugyanazt a nyilvánosságot éri el, amely előtt a jogsértés megtörtént. Ettől remélhető ugyanis, hogy a környezet tudatvilágában a sérelem folytán bekövetkezett negatív változás pozitív irányban helyrebillenjen. Az olyan elégtételadás tehát, ami esetleg további negatív változás veszélyét hordozza (súlyosbítja a helyzetet), jogilag nem megfelelő, és ezért nem alkalmazható. A perbeli esetben pedig megvalósult az elégtételi, jóvátételi funkció azzal, hogy az alperes (előbb a telefonos ügyintéző, majd a panaszt kivizsgáló útján) elismerte a kijelentés sértő voltát, a magatartás elfogadhatatlanságát, továbbá megbánást tanúsított azzal, hogy azonnal szóban, majd írásban is elnézést kért. A sértő kijelentést csak a felperes, az alperes konkrét ügyintésben résztvevő alkalmazottja (**G. G.**), valamint a panasz kivizsgálásában résztvevő munkavállalói ismerték meg. Ha pedig a keresetben megfogalmazott bocsánatkérő szöveget a felperes kérelmének megfelelően egy hétig közzétennék egy országos napilapban és az alperes honlapjának kiemelt részén, a sértő kijelentés jóval nagyobb nyilvánosságot kapna, mint a jogsértés kapcsán kapott, elrendelése még nagyobb sérelmet jelentene a felperes részére.

Az elsőfokú bíróság a gázszolgáltatásból való kikapcsoláshoz kapcsolódó kereset elbírálásához előre bocsájtotta, hogy a Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, ez alapján pedig a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség a jogsértés

tényét illetően. Ehhez pedig nélkülözhetetlen annak vizsgálata, hogy az alperes magatartása jogellenes és felróható volt-e. Ezzel összefüggésben idézte a Get. 29. §-a (3) bekezdésének a), b) és c) pontjait, (3a) bekezdését, valamint a Get. vhr. 24. §-ának (1), (1a), (2) és (3a) bekezdéseit, amelyből kiindulva arra a megállapításra jutott, hogy az alperes megtartotta a szolgáltatás kikapcsolásának kezdeményezésére vonatkozó előírásokat.

A szolgáltatás kikapcsolására a 112404463178 bizonylatszámú, 2016. február 17-ei esedékességű 38 075 forint végösszegű, valamint a 110205529576 bizonylatszámú, 2016. február 24-i esedékességű 6008 forint összegű kifizetetlen számlák miatt került sor. A tartozás fennállását pedig nem érinthette a felperes pert megelőzően a sérelemdíj beszámítására előterjesztett nyilatkozata.

Utalva arra, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 4. §-ának (1) bekezdése alapján a közigazgatási határozat nem köti a bíróságot, megállapította, hogy az alperes a fenti két számla alapján fennálló tartozásról a 2016. március 3., 2016. március 16., 2016. március 18., 2016. március 30. valamint 2016. április 12. napjain kelt levelivel is értesítette a felperest, valamennyi alkalommal felhívta a számlatartozás megfizetésére, és valamennyi fizetési felszólítás tartalmazta a Get. vhr. 24. §-ának (2) bekezdése szerinti tájékoztatást. Ezen értesítések kézbesítésére nem vitásan sor került, így az alperes a Get. 29. §-a (3) bekezdésének c) pontja szerinti, illetőleg a Get. vhr. 25. §-ának (1) és (1a) bekezdései szerinti követelményeket betartotta, a felperest ugyanis legalább kétszer értesítette (utoljára tértivevényes levélben).

Teljesültek a Get. vhr. 25. §-ának (1) bekezdése szerinti jogszabályi előírások is. E szerint a lakossági fogyasztónak a földgázkereskedő által kezdeményezett kikapcsolására csak olyan időpontban kerülhet sor, amelyről a földgázelosztó a lakossági fogyasztót legkorábban a Get. 29. §-ának (3a) bekezdése szerinti második értesítéssel egyidejűleg előre értesítette. Az értesítésben a földgázelosztó köteles meghatározni azt az 5 munkanapot, amely időszakon belül a kikapcsolást a földgázkereskedő a Get. 29. §-ának (3a) bekezdése szerinti kezdeményezése esetén végre kívánja hajtani. Az értesítésnek - a földgázkereskedő által szolgáltatott adatok alapján - tételesen tartalmaznia kell a lakossági fogyasztóval szemben fennálló teljes követelést jogcímenként összegeként, azok eredeti fizetési határidejével együtt.

A Y mint földgázelosztó ugyanis az alperes tértivevénnyel megküldött levelével egyidejűleg, azaz a 2016. április 12-én kelt kikapcsolási értesítőjében megjelölte azt az 5 munkanapot, amelyeken a kikapcsolási munkák elvégzésére sor kerülhet, tételesen tartalmazta továbbá a fennálló teljes követelést, köztük a kikapcsolásra okot adó fenti két, lejárt esedékességű számlát is.

Az elsőfokú bíróság az alperes mint földgázkereskedő és a Y mint földgázelosztó viszonylatában fennálló kikapcsolási értesítő (2016. május 9-i email) megítélésénél a Kúria Kfv.II.37.104/2016/7. számú ítéletében kifejtett álláspontot osztotta. E szerint a kikapcsolási értesítő, illetőleg az azt megelőző kapcsolatfelvétel csak akkor tekintendő a kikapcsolás kezdeményezésének, ha a földgázkereskedő a kikapcsolás tényleges kezdeményezését és annak időpontját nem tudja igazolni, mert ez esetben valóban ez az irat az, amellyel a földgázkereskedő minden szükséges adatot közöl a földgázelosztóval. A jelen perbeli elektronikus levél tartalmazza, hogy a fogyasztónak 60 napot meghaladó

tartozása áll fenn, ezért „ezúton kezdeményezik” a gázszolgáltatás megszüntetését, a kikapcsolás végrehajtható. Ez a megkeresés tartalmazza a Get. vhr. 24. §-ának (3a) bekezdésében írt azon elemeket, hogy a fogyasztó nem rendezte a tartozását, és a kikapcsolás végrehajtható. Ettől eltérő dokumentum a kikapcsolási értesítő, amely a földgázelosztó és a fogyasztó közötti kommunikáció, nem a kereskedő és az elosztó közötti. A kikapcsolási értesítő is úgy fogalmaz, hogy a kereskedő fizetés hiányában kezdeményezheti majd a kikapcsolást. A perben azonban megállapítható volt a kikapcsolás *tényleges* kezdeményezésének időpontja, amelyet az elsőfokú bíróság 2016. május 9. napján azonosított, amely időpontban a 2016. február 17-i és 24-i esedékességű számlák tekintetében a Get. Vhr. 24. §-ának (3a) bekezdése által megkövetelt 63 nap eltelt.

Mivel az alperes a gázszolgáltatás 2016. május 12-ei kikapcsolása során a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el, jogellenes és felróható magatartást nem tanúsított, a kikapcsolással összefüggésben állított személyiségi jogsértésre alapított kereseti kérelem jogalapjában adatainak bizonyult. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a felperes előtt nem volt ismeretlen a szolgáltatás kikapcsolásának menete, hiszen a perbeli becsületsértés éppen a korábbi, ugyanilyen esemény miatti reklamáció ügyintézésé alatt történt. A Ptk. 1:3. §-ának (1) bekezdésében szabályozott jóhiszeműség és tisztesség követelménye pedig a felperest is köti.

A perköltség viseléséről az 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett és kötelezte a 96%-ban pervesztes felperest ezen arányban az alperes jogi képviselőjével felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: díjrendelet) 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és 4/A. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kiegészített fellebbezésében elsődlegesen illetékességi kifogást terjesztett elő. Az ügy érdemében elsődlegesen kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak kereseti kérelem szerinti megváltoztatását, harmadlagosan az alperesnek járó perköltség 57 500 Ft-ra történő mérséklését kérte, amellyel szemben 40 000 Ft elsőfokú eljárásban felmerült útiköltséget számít fel. Az illetékességi kifogás körében előadta, hogy a jogvita békés rendezése eredménytelen maradt, ilyen esetre, illetőleg bármely jogvitára pedig kikötötték az alperes üzletszabályzatának 6.m.b. pontjában a felhasználási hely szerinti járásbíróság/törvényszék illetékességét. A felhasználási hely **H** volt, ezért az 1952. évi Pp. 41. §-a (6) bekezdésének a) pontja alapján ugyan nem köthették ki a Budapest Környéki Törvényszék illetékességét, de egyrészt a kikötésben nem nevesítették e bíróságot, másrészt a per nem kizárólag vagyoni jogi ügy, ezért a jogszabályi tilalom nem vonatkozik rá. A hatályon kívül helyezés körében előadta, hogy eljárási szabálysértés volt, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta figyelmeztetni a feleket a tárgyalás berekesztésére, amennyiben pedig az alperes fellebbezési eljárásban a földgázelosztó mint teljesítési segéd vonatkozásában előterjesztett érvelése helytálló, úgy arra is, hogy jogszabályban meghatározott személyként a földgázelosztót perbe kellett volna vonni. Az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem körében részletesen idézve a jogirodalomból és alkotmánybírósági határozatokból kifejtette, hogy a közlés sértette az emberi méltóságát és a jóhírnevét is. Álláspontja szerint köztudomásúlag sértő és megalázó a jogorvoslatért folyamodó ügyfél lekicsinylése, az alperes munkavállalója továbbá a „betegséget” mint jelzőt nem pejoratív kijelentésként közölte, hanem abban az értelemben, hogy az alperes

„pszichés” beteg. Az eltiltásra vonatkozó kereseti kérelem esetében nehezményezte, hogy abból, hogy az alperes elhatárolódott a kijelentéstől, nem következik, hogy az alperes munkavállalóinak bármelyike ne követhetne el hasonló jogsértést. Jelentősége továbbá azért is lehet, mert ugyan az alperes jelenleg nem folytat ügyfélszolgálati tevékenységet, de gazdasági tevékenységet igen. Az elégtételadás körében nem vitás, hogy az igényének megfelelő elégtétel sokkal szélesebb kört érne el, így azonban sokkal nagyobb valószínűséggel megvalósulhatna az alperes jogszerű és minőségi ügyfélszolgálat. Az elégtétel kizárólag nyilvános bocsánatkéréssel érhető el, hiszen az alperes perbeli védekezéséből is jól látható, hogy az alperes nem érzi a kijelentés súlyát. A sérelemdíj mértékével kapcsolatban nehezményezte, hogy bár az ítélet indokolása is rögzítette, hogy a „hangsúly hordozása” kifejezetten lealacsonyító volt, ahhoz képest a megítélt 50 000 Ft sérelemdíj kevés. Vitatta, hogy a közlés ne számítana túlzóan lealacsonyítónak, de a bíróság tévesen mérlegelte azt is, hogy jelentősége van annak, hogy az alperesi ügyintéző elnézést kért, holott súlyosító körülményként azt kellett volna értékelnie, hogy a kijelentést tevő személy a legapróbb megbánást sem tanúsította. Az ügyintéző is csak „szolgalelkűsége” miatt és nem azért kért elnézést, mert megkövette a felperest. Aránytalan előnyt biztosít az alperes számára annak értékelése is, hogy elenyésző az esély az eset megismétlődésére. Nem kellő körültekintéssel mérlegelték azt sem a sértettre és annak környezetére gyakorolt hatás körében, hogy egy közszolgáltató ügyfélszolgálatával szemben magasabb az elvárás, így sem a reparatív, sem a generál prevenciós funkciót nem tölti be a „nevetséges” összegű sérelemdíj. Azt is értékelni kellett volna, hogy az alperes a panasz hatására csak formai okból kért elnézést, de anyagi felelősséget nem vállalt. A gázszolgáltatásból történő kikapcsolással összefüggő kereset körében előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az ítéletben megjelölt két számla miatt kapcsolták ki a szolgáltatást, az alperes erre vonatkozó nyilatkozatán kívül azt egyetlen okirat sem támasztja alá, de erre vonatkozóan bizonyítást sem vettek fel. Feltéve ennek helyességét is csak a 2016. március 3-i és 2016. március 28-i értesítések azok, amelyekben kizárólag ezen számlákat tüntetik fel, míg a további felszólítások más számlatartozást is, továbbá kizárólag a 2016. április 12-i felszólítás az, amely kikapcsolási értesítő is. Annak pedig jelentősége van, hogy a törvényi feltételek teljesüljenek minden, a fizetési felszólításokban a kikapcsolás alapjául megjelölt számla vonatkozásában. Ha e két számlát is fogadjuk el, leghamarabb 2016. április 27. napján kerülhetett sor a kikapcsolásra irányuló kezdeményezésre. E vonatkozásban pedig perdöntő jelentősége van annak, hogy melyik nyilatkozat tekintendő a Get. 29. §-ának (3) bekezdése szerinti, a földgázellátásból történő kikapcsolásra irányuló alperesi kezdeményezésnek. Az elsőfokú bíróság tévesen fogadta el ilyennek a 2016. május 9-i e-mailt, amelyben a felperes a földgázelosztóhoz fordult. Ebben ugyanis két rendelési számon is (32001254369, a következő sorban 32001254257) megbízását adott a kikapcsolásra, azaz két kikapcsolási eljárás is folyamatban volt, így az ítélet indokolása önellentmondástól is terhelt, ugyanis az e-maillal nem igazolható, hogy mely konkrét tartozás vonatkozásában erősítették meg a felperes kikapcsolhatóságát. Az ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálta volna a kikapcsolást kezdeményező iratnak tekintett dokumentum tartalmát. E vonatkozásban pedig tévesen hívta fel a Kúria döntését, ugyanis a kikapcsolási értesítőnek és az azt megelőző kapcsolatfelvételnek csak akkor van jelentősége, amennyiben az alperes a kikapcsolás tényleges kezdeményezését és annak időpontját nem tudja igazolni. Álláspontja szerint a Kúria gyakorlata egységes abban, hogy a kikapcsolási értesítő minősül a kikapcsolási eljárást kezdeményező dokumentumnak. A 2016. május 9. napján küldött e-mail mint munkalap sem formai, sem tartalmi okból bizonyítékként nem fogadható el, nem alkalmas

arra, hogy megfelelően bizonyítsa a kikapcsolás kezdeményezésének időpontját, így pedig az alperes nem igazolta, hogy a kikapcsolás kezdeményezésére az arra okot adó számla esedékességének lejártát követő 63. napon vagy azon túl került sor. Ezért álláspontja szerint az elektronikus levélnek nem volt relevanciája a jogszabálysértés szempontjából, de azt az elsőfokú bíróság egyébként is a 6/2015. EBH-ban megfogalmazott állásfoglalással szemben értékelte. A fellebbezés kiegészítésében utalt arra is, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott a Get. 2013. április 24-i módosítására, hiszen a Kúria azt követően is több esetben a korábbi elvi döntésének megfelelően határozott. A kikapcsolási értesítő továbbá a kikapcsolási folyamat része, amely vonatkozásban a földgázelosztó magatartásáért az alperes felel, márpedig az alperes teljesítési segédje által megküldött kikapcsolási értesítő nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek. A perköltségre vonatkozó fellebbezés indokaként előadta, hogy az alperesnek megítélt perköltség nem állt arányban az elvégzett munkával. A jogi képviselő nélkül eljáró felperes viszonylatában pedig az elsőfokú bíróság elmulasztotta a perköltség-igényre vonatkozó nyilatkozat beszerzését, holott a per első tárgyalásán kibocsátott bírósági meghagyás is tartalmazta az alperes 12 000 Ft perköltségben való marasztalását.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az ítélet helyes indokainál fogva történő helybenhagyását. Előadta, hogy az alperes már nem üzemeltet önálló ügyfélszolgálatot, így a jogsértéstől való eltiltás egyébként sem töltené be funkcióját. A kikapcsolással összefüggő keresetet érintő fellebbezés vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a felperes által megjelölt bírói gyakorlat alapjául szolgáló jogszabályi környezet a perbeli időszakra megváltozott, így a kikapcsolást kezdeményező okiratra vonatkozó szabályozás is. A felperesnek folyamatosan volt hátraléka, ha pedig az adott számla tekintetében legalább kétszeri értesítés megtörtént, és a 60, illetve 63 nap eltelt, a feltételek teljesültek. A kikapcsolási értesítő tartalmáért az alperes nem vállalhat felelősséget, mert az nem az alperes, hanem a földgázelosztó nyilatkozatát tartalmazza. Mivel volt olyan számla, amely ezen feltételeknek megfelelt, az alperest nem terhelte annak bizonyítása, hogy az adott számlák tekintetében történt a kikapcsolás kezdeményezése. Az alperest csupán annak bizonyítása terhelte, hogy a kikapcsolást a Get. és a Get. Vhr. szabályainak betartásával kezdeményezte. Ezt pedig az általa becsatolt iratok és a kikapcsolást kezdeményező e-mail alátámasztja, azokat pedig a felperes sem tartalmában, sem valódiságában nem vitatta. Hivatkozott arra is, hogy a felperes csak az első tárgyalás vonatkozásában támasztott útiköltség-igényt. Az illetékességi kifogás körében pedig arra utalt, hogy a kikötés érvényesülésének előfeltétele, hogy a felek megkísérlik rendezni a jogvitát.

Az ítélet tábla alaptalannak találta az illetékességi kifogást.

Az 1952. évi Pp. 41. §-ának (1) bekezdése értelmében a felek vagyoni jogi ügyek tekintetében köthetik ki valamely bíróság illetékességét (alávetés) azzal, hogy a 41. § (6) bekezdésének a) pontja szerint törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyben nem köthetik ki a Budapest Környéki Törvényszék illetékességét.

A felperes hivatkozásától eltérően - attól függetlenül, hogy a kikötésben nevesítik vagy a felhasználási helyhez igazodóan jelölik meg - nincs lehetőség a Budapest Környéki Törvényszék illetékességének kikötésére. A felvetett illetékességi kérdést az sem érinti, hogy a per csak részben vagyoni jogi, ugyanis a felek a fentiek értelmében eleve csak vagyoni jogi ügyben élhetnek kikötéssel. Mivel az ügy áttétele nem volt indokolt a már rögzült illetékesség mellett, az ítélet tábla érdemben bírálta el a fellebbezést.

A fellebbezés kisebb részben - a perköltség vonatkozásában - alapos.

Hatályon kívül helyezési ok - a fellebbezésben hivatkozottaktól eltérően - nem merült fel.

Az 1952. évi Pp. fellebbezésben helytállóan idézett 145. §-ának (2) bekezdése szerint a tárgyalás berekesztése előtt az elnök köteles a feleket erre figyelmeztetni és megkérdezni, hogy kívánnak-e még valamit előadni. Ha a felek szabályszerű idézésük ellenére nem jelentek meg az utolsó tárgyaláson, a bírói gyakorlat pedig régóta egységes abban, hogy a tárgyalás berekesztésére csak a tárgyaláson jelenlévő feleket kell figyelmeztetni. A szabályszerűen idézett, de a tárgyalásról távol maradó felet írásban nem kell értesíteni a bizonyítási eljárás befejezéséről, illetve emiatt a tárgyalás elhalasztására nincs törvényes ok (BH1995. 421.).

Ugyanígy a perbeli legitimáció körében a felperes tévesen vonatkoztatta a jogszabályban meghatározott személy perbevonására vonatkozó eljárásjogi kérdésben kialakult bírói gyakorlatot (EBH2008.1877) annak az anyagi jogi kérdésnek a megítélésére, hogy az alperes felelhet-e a földgázelosztó esetleges téves értesítéséért. Mivel a felperes a passzív perbeli legitimációval rendelkező alperest perelte, kötelező perbenállás pedig nem volt, a fellebbezés e tekintetben is alaptalan volt.

Mivel hatályon kívül helyezési ok nem állt fenn, az ítéletábra az 1952. évi Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem érintette az ítélet jogsértést megállapító és az alperest sérelemdíjban marasztaló rendelkezését.

Az ítéletábra helyesbíteni volt kénytelen az elsőfokú ítélet kereseti kérelmet rögzítő részét, ugyanis az ott írtaktól eltérően (3. oldal 4. bekezdés) a felperes a szolgáltatás kikapcsolására hivatkozva nem csupán sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest, hanem más szankciók (megállapítás, eltiltás, elégtételadás) iránt is előterjesztett kereseti kérelmet (P.20.866/2017/4. számú beadványban rögzített keresetváltoztatás). Ez ugyanakkor az ügy érdemi elbírálását nem érintette, ugyanis az elsőfokú ítéletben rögzítettek szerint az elsőfokú bíróság vizsgálta valamennyi megjelölt személyiségi jog sérelmét (6. oldal 6. bekezdés), majd a teljes, a „kikapcsolással összefüggésben állított személyiségi jogsértésre alapított kereseti kérelmet” találta alaptalannak (9. oldal 6. bekezdés).

Az elsőfokú bíróság lefolytatta a szükséges bizonyítást a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátai között, és a bizonyítékoknak az 1952. évi Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével az ügy érdemi eldöntése szempontjából fontossággal bíró tényállást is helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel pedig az ítéletábra mindenben egyetértett, és csupán a fellebbezésben foglaltak miatt hangsúlyozza az alábbiakat.

A becsületsértő közlés megítélése körében kétségtelen, hogy az emberi méltósághoz való jog a személyiségi jogok anyajoga (Ptk. 2:42. §-a (2) bekezdésének első mondata), de ezen belül a személy társadalmi értékelését, megbecsülését, egyéni értékeinek elismerését a becsülethez való jog testesíti meg. Az elsőfokú bíróság által helytállóan

kifejtettek szerint nem a felperes emberi mivoltát vonták kétségbe, nem a személyiség lényegét érintő sérelmet (pl. megalázás) szenvedett el (a hangfelvételen rögzítettek szerint a felperes sem rendült meg a közlés hatására), amelyet az emberi méltósághoz való jog oldaláról lehet megközelíteni. Nem is egy esetleges pszichés betegségére vonatkozó tényállítást tettek, amely a jóhírnév sérelmét jelenti (Ptk. 2:45. § (2) bekezdés), hanem az alperes alkalmazottja aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító (a bírói gyakorlat szerint becsületsértő) közléssel élt a felperes kárára.

A felperes az eltiltás körében helytállóan hivatkozott arra, hogy az akkor indokolt, ha okkal lehet tartani attól, hogy a jogsértő a cselekményt megismétli. Ettől eltérően az elsőfokú ítéletben felhívott helytálló indokok szerint az alperes - bár pertaktikai okból a perben vitatta a személyiségi jogsértés tényét - egyrészt elhatárolódott, másrészt a szükséges és arányos elégtételadással élt. Ez utóbbi vonatkozásában szükséges arra is utalni, hogy a fellebbezés helytállóan rögzíti, hogy nem alkalmazható olyan elégtételadás, ami súlyosbíthatja a helyzetet. Az elégtételadásnak továbbá nem az a funkciója, hogy a felperes sérelme nagy nyilvánosságot kapjon, de a fellebbezésben foglaltaktól eltérően az alperes ügyfélszolgálatát érintő minőségbiztosítási szempontok sem irányadóak.

Az ítéletábra egyetértett a sérelemdíj kapcsán mérlegelési körbe vont szempontok megítélésével is. A fellebbezésben rögzítettektől eltérően az elsőfokú bíróság nem bagatellizálta a felperest ért sérelmet, hanem helytállóan mérlegelte, hogy amennyiben nem a perbeli ügyfélszolgálati viszonyban hangzott volna el a sértő közlés, úgy kizárólag a becsületsértés megállapításának lett volna helye, a sérelemdíj alkalmazását csak e többlettényállási elem indokolta. E vonatkozásban nem mellőzhető ugyanakkor annak figyelembe vétele, hogy a közlés szűk körben maradt, a tényleges ügyintézését végző munkavállaló azonnal elhatárolódott és bocsánatot kért, amely független attól, hogy azt - a felvételen jól hallható zavarában - magyarázatként saját habitusára vezeti vissza. E vonatkozásban alaptalan az a hivatkozás is, hogy a sérelmezett kijelentést tevő személy megbánásának hiányát is értékelni kellett volna, ugyanis a sérelemdíj címzettje nem az alperes alkalmazottja, hanem az alperes, amely a tényleges ügyintézését végző munkavállalója útján azonnal, de azt követően írásban is elégtétellel élt. Nem irreális előny továbbá, hanem a sérelemdíj mértéke szempontjából releváns tény az ismétlődő jelleg hiánya, ugyanis a sérelmes közlés nem csupán szűk körben hangzott el, de egyszeri esetre is korlátozódott.

A Ptk. 2:52. §-ának (1) bekezdése szerint, akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

A sérelemdíj elsődleges funkciója a jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja, reparálása; e kompenzációs funkció mellett a sérelemdíj fizetésére kötelezésnek nyilvánvalóan lehet/van prevenciós funkciója is, ugyanis - mint minden szankciónak, úgy e szankciónak is - célja a jogsértéstől való távoltartás, „elriasztás” (a sérelemdíj megfizetésére kötelezés mint a jogsértőre hátrányos jogkövetkezmény ennyiben egyúttal represszív szankció is), azonban a sérelemdíj fizetésére kötelezésnek nem célja a jogsértő „megbüntetése”.

A Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.

Mindezeket figyelembe véve az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg a sérelemdíj mértékét 50 000 Ft-ban, amelynek felemelésére az ítéletábla nem talált indokot.

A gázszolgáltatásból történt kikapcsolásra alapított keresettel összefüggésben a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Kúria álláspontja egységes volt a kikapcsolási értesítő és a kikapcsolási eljárás kezdeményezésének megítélésben, amely a 6/2015. számú közigazgatási elvi határozatban csúcsosodott ki. A felperes értelmezésétől eltérően a Kúria Kfv.II.37.104/2016/7. számú határozata nem ezen egységes bírói gyakorlattal szemben született meg, hanem a 2013. április 24. napjától megváltozott jogszabályi környezetre reagált.

E vonatkozásban pedig az elsőfokú ítéletben is idézett, a Get. Vhr. 25. §-ának (1) bekezdése jelentette a fordulópontot, amely 2013. április 23. napjáig az alábbi szövegezéssel volt hatályos: A lakossági fogyasztónak a földgázkereskedő által kezdeményezett kikapcsolására csak olyan időpontban kerülhet sor, amelyről a földgázelosztó a lakossági fogyasztót előre értesítette. Az értesítésben a földgázelosztó köteles meghatározni azt az 5 munkanapot, amely időszakon belül a kikapcsolást végre kívánja hajtani. Az értesítésnek - a földgázkereskedő által szolgáltatott adatok alapján - tételesen tartalmaznia kell a lakossági fogyasztóval szemben fennálló teljes követelést jogcímenként összezszerűen, azok eredeti fizetési határidejével együtt.

Az ezt követő, így a perbeli időszakban is hatályos megszövegezés a következő: A lakossági fogyasztónak a földgázkereskedő által kezdeményezett kikapcsolására csak olyan időpontban kerülhet sor, amelyről a földgázelosztó a lakossági fogyasztót legkorábban a GET 29. § (3a) bekezdése szerinti második értesítéssel egyidejűleg előre értesítette. Az értesítésben a földgázelosztó köteles meghatározni azt az 5 munkanapot, amely időszakon belül a kikapcsolást a földgázkereskedő a GET 29. § (3a) bekezdése szerinti kezdeményezése esetén végre kívánja hajtani. Az értesítésnek - a földgázkereskedő által szolgáltatott adatok alapján - tételesen tartalmaznia kell a lakossági fogyasztóval szemben fennálló teljes követelést jogcímenként összezszerűen, azok eredeti fizetési határidejével együtt, továbbá - nem vagy nem kizárólag számlatartozásból eredő követelés esetében - a polgári peres vagy fizetési meghagyásos eljárás megindításának időpontját. Az értesítést a földgázelosztó a földgázkereskedővel együttműködve is teljesítheti.

A módosított első mondatból, amely szerint a kikapcsolási értesítő egy időpontra eshet a második értesítéssel, amely ugyanakkor a Get. 29. §-a (3) bekezdésének c) pontja szerint szükségképpen megelőzi a kikapcsolás földgázelosztónál történő kezdeményezését, következik, hogy a megváltozott jogszabályi környezetben a kikapcsolási értesítő és a kikapcsolás kezdeményezése oly módon válik el egymástól, hogy anélkül, hogy a kikapcsolás kezdeményezésének hatálya beállna, a szolgáltató együttműködve az elosztóval (teljesítési segéd) küldhet kikapcsolási értesítőt akár a második értesítővel egyidejűleg. Az elsőfokú bíróság által helytállóan mérlegeltek szerint ez történt a perbeli

esetben is. Az iratok alapján megállapítható ugyanis, hogy a földgázelosztó nem kezdeményezett kikapcsolásként hivatkozott az alperes megkeresésére, hanem 2016. április 12-én arra figyelmeztette a felperest (3/A/4. alatti kikapcsolási értesítő), hogy kikapcsolja a felhasználási helyet, ha a számlákat nem fizeti meg, és az alperes „kezdeményezi a felhasználási hely kikapcsolását”.

Ezzel összefüggésben a fellebbezés további hivatkozásai is megalapozatlanok voltak. Nem iratellenes az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy a szolgáltatás kikapcsolására a 112404463178 és 110205529576 számú számlák miatt került sor. A kikapcsolási értesítő ugyanis kifejezetten rögzíti, hogy „a földgázkereskedő által szolgáltatott adatok alapján kikapcsolásra az alábbi tartozások alapján kerülhet sor: ... 110804595721 ... 112304454125 ... 112404463178 ... 10205529576 számla”. Az, hogy az értesítő nem vitásan a felperes más kifizetetlen számláit is feltünteti, nem alapoz meg jogellenességet vagy hatálytalanságot a kikapcsolást megalapozó két számla esetében. Egyrészt a Get Vhr. fent idézett 25. §-ának (1) bekezdése a lakossági fogyasztóval szemben fennálló teljes követelés feltüntetését írja elő. Másrészt az alperes mint földgázkereskedő számára nem törvényi kötelezettség, hogy a fizetési késedelem Get. Vhr. 24. §-ának (3a) bekezdése szerinti legkorábbi, 63. napján kezdeményezze a kikapcsolást, azzal pedig nem tanúsít jogszabályba vagy szerződésbe ütköző magatartást, ha a fogyasztót valamennyi, egy esetleges későbbi kikapcsolás veszélyével fenyegető tartozásról értesít. Megjegyzendő az is, hogy a fogyasztóvédelmi célzattal a Get. 29. §-a (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott 60 napos határidő alatt sor kerülhet olyan eseményre, amely a tartozás egyenlegét és annak összetevőit befolyásolja (mint a perbeli esetben a korábbi számlák esetében adott részletfizetés kedvezménye), de ellenkező értelmezés esetén az egyébként helytállóan részletezett számlákra teljesített bármilyen - akár visszaélészerű - részletfizetés szükségessé tenné az értesítési folyamat megismétlését.

A perbeli esetben nem volt vitás, hogy a felperes 60 napot meghaladó késedelembe esett, fizetési haladékban nem részesült, a - legalább - kétszeri értesítés megtörtént. A felperes iratellenesen hivatkozott arra, hogy csupán a 2016. április 12-i kikapcsolási értesítőben figyelmeztették a kikapcsolás lehetőségére, ugyanis az alperes 2016. március 3., 18., 30. és április 12. napjain kelt értesítése is tartalmazza a kikapcsolás lehetőségére történő figyelmeztetést.

A fellebbezés alaptalanul sérelmezte a 2016. május 9-i e-mail mint kikapcsolást kezdeményező irat tartalmát is. Tény, hogy az e-mailben a felperessel kapcsolatos kikapcsolásra 32001254369 és 32001254257 rendelési számon is hivatkoznak, ennek azonban kizárólag az alperes mint földgázkereskedő és a földgázelosztó viszonylatában van jelentősége, és nem a felperest mint fogyasztót megillető eljárási garanciák tekintetében. A felperes szolgáltatását ugyanis ez alapján nem kétszer, hanem egy alkalommal kapcsolták ki 2016. május 12. napján, annak pedig nincs jelentősége, hogy milyen esetleges az alperes és a földgázelosztó közötti kommunikáció mellett került sor arra, hogy a kikapcsolásra vonatkozó munkautalvány már csak az egyik rendelési számot (32001254257) tartalmazza. E vonatkozásban a felperes alaptalanul hivatkozott a KGD2017.179. eseti döntésben foglaltakra is, amely szerint vizsgálni kell a kikapcsolás kezdeményezését igazoló irat tartalmát, valóságát. A fellebbezésben foglaltak szerint a felperes nem az e-mail valóságát vonja kétségbe, hanem egyrészt arra hivatkozott, az elsőfokú ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálta a kikapcsolást kezdeményező iratnak tekintett dokumentum tartalmát, illetőleg arra

hivatkozott, hogy az e-mail sem formai, sem tartalmi okból bizonyítékként nem elfogadható, így annak „relevanciája nem volt”. A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú ítélet helytállóan utalt arra, hogy a felperes által tartalmában megkérdőjelezett e-mail tartalmazza a szükséges kellékeket. Az e-mail ugyanis rögzíti, hogy az ott „felsorolt lakossági felhasználóknak társaságunkkal szemben 60 napot ... meghaladó tartozása áll fenn. Fentiek miatt a felsorolt fogyasztási helyeken ezúton kezdeményezzük a gázszolgáltatás megszüntetését. A kikapcsolás végrehajtható.” Ezzel összefüggésben pedig a Get.Vhr. elsőfokú ítéletben is idézett 24. §-a (3a) bekezdésének második mondata az alábbiakat rögzíti: a kezdeményezés tartalmazza, hogy a lakossági fogyasztó nem rendezte a tartozását és a kikapcsolás végrehajtható.

A fent már hivatkozottaknak megfelelően a földgázelosztó a földgázkereskedővel együttműködve is teljesítheti a kikapcsolás kezdeményezését megelőző kikapcsolási értesítést, amelynek során már a földgázelosztó részére is rendelkezésre álltak a potenciálisan 60 napot meghaladó, az adott fogyasztóhoz tartozó késedelmes számlák. A Get.Vhr. rendelkezései alapján pedig a kikapcsolás kezdeményezésekor elegendő volt az alperes részéről a földgázelosztó tudomására hozni, hogy a már ismert előzmények mellett „a lakossági fogyasztó nem rendezte a tartozását és a kikapcsolás végrehajtható”.

Mindezek alapján pedig az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy jogalapjában megalapozatlan a kikapcsolással összefüggésben állított személyiségi jogsértésre alapított kereseti kérelem.

Részben alapos volt ugyanakkor a fellebbezés a perköltség vonatkozásában. Arra alaptalanul hivatkozott a felperes, hogy a per első, bírósági meghagyást eredményező tárgyalásán jelzett útiköltség-igényét meghaladó költségigényre jogosult, hiszen e jogosultsága ismeretében (amelyre tekintettel az elsőfokú bíróságot külön tájékoztatási kötelezettség nem terhelte) az elsőfokú eljárás során csupán e tárgyalás alkalmával jelzett költségigényt, további útiköltség-igényt nem jelzett. Az 1952. évi Pp. 79. §-ának (2) bekezdése szerint pedig a perköltség utólagos felszámításának nincs helye.

Az első tárgyaláson azonban a kereseti kérelemnek megfelelően akként bocsátották ki a bírósági meghagyást, hogy az alperest marasztalták a felperes 12 000 Ft összegű útiköltségében.

Az 1952. évi Pp. 136/A. §-a (2) bekezdésének második mondata értelmében amennyiben a bírósági meghagyást ellentmondással támadják, az alperest az elmulasztott első tárgyalás költségében pernyertességétől függetlenül marasztalni kell.

A felperes ezért a fellebbezési ellenkérelemben foglaltak alapján felmerültében és összegszerűségében nem vitatott (de H-D. viszonylatában még vasúti és városi tömegközlekedés igénybevétele is reális) 12 000 Ft költség felszámítására jogosult.

A felperes azonban alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperes ügyvédi munkadíjának mérséklése indokolt. Az elsőfokú bíróság 1 150 000 Ft-ban helytállóan határozta meg a pertárgy értékét, ez alapján pedig a díjrendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján külön indokolást nem igénylő módon számított alperesi ügyvédi munkadíj a 4/A. § (1) bekezdése alapján áfával növelten 73 025 Ft, amely az elsőfokú pernyertessége arányában kerekítve 70 100 Ft. Ezzel szembeállítva az első tárgyalással a felperesi

oldalon jelentkező 12 000 Ft perköltséget, az ítélet az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta az ítéletet, és a perköltséget 58 100 Ft-ra leszállította.

A per főtárgyát tekintve a felperes a fellebbezési eljárásban teljes egészében pervesztesnek bizonyult, ezért köteles megfizetni az alperes jogi képviselői munkadíjából álló perköltségét. Ennek összegét az ítélet az ítélet a díjrendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg. A felperes teljes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett fellebbezési illetéket a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2018. október 10.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő